

Pascal Hectors tale i anledning af 160 året for slaget på Dybbøl Banke

Taler

Pascal Hector
Tysklands ambassadør i Danmark

Dato

18. april 2024

Sted

Sønderborg, Dybbøl

- 1 Sehr geehrte Damen und Herren,
Mine damer og herrer,

- Im Berufsleben eines Diplomaten gibt es Tage, die sich ganz besonders in der
5 Erinnerung festsetzen.
Für mich zum Beispiel der 30. August 2020, als ich als Gesandter der Deutschen
Botschaft Paris in Gravelotte eine Rede beim deutsch-französischen Gedenken
anlässlich des 150. Jahrestages der Schlachten des Krieges von 1870/71 halten
durfte.
10 Kaum etwas symbolisiert unsere europäische Aussöhnung und Einigung so
deutlich wie das gemeinsame Gedenken über den Gräbern.

- Auch auf den heutigen Tag und unser gemeinsames deutsch-dänisches
Gedenken an die Schlacht von Düppeln werde ich, da bin ich sicher, in vielen
15 Jahren noch bewegt, aber auch mit Freude zurückblicken. Freude, weil wir die
schwere Zeit überwunden haben.

- Ich danke Ihnen, auch ganz persönlich, für die Einladung, heute an diesem
symbolträchtigen Ort sprechen zu dürfen.
20

Mine damer og herrer,

- Her på Dybbøl Banke kan historiens vingesus for alvor mærkes. Ikke mindst på
en historisk dato som i dag – den 18. april. For 160 år siden, præcist i disse
25 øjeblikke, rasede det blodige slag om Dybbøls skanser.

Flere hundrede mænd mistede livet denne forårsdag, på dansk såvel som på
preussisk side.

I dag mindes vi krigens ofre i fællesskab.

Når vi ved, hvor stor en betydning krigen 1864 fik for forholdet mellem danskere og tyskere bliver dette minde endnu vigtigere. Det er et symbol på alt det, vi har opnået i det dansk-tyske forhold og i vores Europa.

Denne udvikling gør også, at det historiske vingesus fra 1864 ikke fremstår nedslående, men opløftende: Fjendskab kan blive til venskab. Tillid, fred og frihed kan genskabes.

Mine damer og herrer,

Sammen med den 9. april 1940 er 1864 symbolet for lavpunkter i en mørk epoke i forholdet mellem danskere og tyskere: Et langt århundrede, fra midten af 1800-tallet til midten af 1900-tallet, præget af konflikt og krig, mistillid og afgrænsning.

Gennem århundreder forinden, havde forholdet mellem Danmark og det tyske område været præget af tæt udveksling og mangfoldige kontakter – økonomisk, politisk og kulturelt. Gennem århundreder har den smukke landsdel Slesvig altid været et åbent grænseland, en fredelig bro og glidende overgang mellem dansk og tysk.

Det er normaltilstanden i det dansk-tyske forhold og noget, vi i de sene år har formået at genskabe. Det kan vi, og det kan I her i grænselandet, være stolte af.

I dag er jeg overbevist, at det nævnte mørke århundrede i det dansk-tyske grænseland kun vil stå som en historisk parentes. Men noget, vi ikke bør glemme, så vi kan værdsætte det vi har.

Mine damer og herrer,

vi tyskere er taknemmelige for forsoningens udstrakte hånd. For uden tvivl: tyskere bar et stort ansvar for den nævnte, mørke periode.

Indlemmelsen af landsdelen Slesvig i Preussen og Det Tyske Kejserrige medførte en undertrykkelse af dansk sprog og identitet.

Medførte, at over 30.000 danske mænd alene fra det nuværende Sønderjylland – og dertil skal vi tælle mange dansksindede fra det nuværende Sydslesvig - blev

70 tvunget til at kæmpe på tysk side under Første Verdenskrig. Over 5000 af dem kom aldrig hjem.

Som Tysklands ambassadør er jeg meget bevidst om, hvor mange tab og hvor megen sorg Første Verdenskrig medførte for alt for mange familier også i Sønderjylland.

75 Og hvor stor en rolle denne krig stadig spiller for landsdelens identitet.

Mine damer og herrer,

Mere grundlæggende markerer 1864 en dybdegående og skæbnesvanger ændring af det preussisk-tyske syn på internationale forhold.

80

Mange tyskeres berettigede ønsker om national samling på et demokratisk grundlag blev udnyttet til at føre nationalistisk magtpolitik, båret af den stærkeste ret.

85 Krigen mod Danmark, mod Østrig 1866 og Frankrig 1870-71 fremstod som militæriske succeser, men viste sig som en pyrrhus-sejr for tyskerne. Det tyske kejserrige fra 1871 byggede således ikke på intellektuelle og inkluderende ideer og traditioner som Immanuel Kant. Det byggede på kanoner.

90 En anden vej havde været muligt. Men den militaristiske ånd i det daværende preussiske samfund og Bismarcks overbevisning, at "tidens store spørgsmål ikke løses med taler og flertalsbeslutninger, men med blod og jern" førte Tyskland midlertidig i afgrunden.

95 Denne af Bismarck valgte vej til den tyske nationalstat etablerede Tyskland som Europas aggressor, der underlagde sig andre lande og folk for egen vindings skyld.

Selvom kausaliteten bestemt ikke var givet fra begyndelsen, førte denne ideologi om den stærkeste ret Tyskland og Europa ikke blot i den skæbnesvangre Første Verdenskrig.

100 Den førte Tyskland især videre i nationalsocialistisk fordærvelse og tyskerne ind i en moralsk afgrund af angrebskrig, folkemord og krigsforbrydelser.

Noget, som også danskerne kom til at lide under.

105

Mine damer og herrer,

110

For at magtpolitikken brutale logik kunne brydes, var der behov for en helt ny tilgang til international politik: den regelbaserede internationale ordens sejr.

De første anstrøg vandt frem allerede efter Første Verdenskrig. Med

115

Folkeafstemningerne 1920 har vi i det dansk-tyske forhold et af de få levedygtige eksempler for disse forsøg. Afstemninger, der sidenhen var med til at gøde jorden for at få løst grænsespørgsmålet.

Men først det totale nederlag for det nazistiske Tyskland i 1945 brød

120

magtpolitikken dogme i Vesteuropa. Ret blev nu sat før magt, som formuleret i FN-pagten.

Sidenhen afspejlede den europæiske integrationsproces, at fred og velstand kommer alle til gode, når vi samarbejder på øjenhøjde.

125

Denne historiske erfaring viser: Tidens store spørgsmål kan ikke løses med blod og jern, men kun med dialog og demokratiske flertalsbeslutninger.

Denne lovbaserede orden, som sikrer alles rettigheder og respekterer

kompromisser, er også fundamentet for Erklæringerne fra Bonn og København i 1955. Dokumenter, som har været så vigtige for at tilliden og samarbejde

130

kunne udvikle sig i grænselandet, og for det dansk-tyske forhold.

135

Når vi i dag mindes slaget ved Dybbøl og krigen i 1864, så mindes vi tyskere også overvindelsen af magtpolitikken brutale logik.

I skyggen af vores historie ved vi, hvorfor internationalt samarbejde og en

lovbaseret orden, hvorfor den Europæiske Union er af så afgørende betydning!

EU er meget mere end blot et fordelagtigt økonomisk samarbejde. EU er den

140

bærende søjle for vores samarbejde i Europa. EU bygger på og fremmer retsstaten, fredeligt samarbejde og Kooperation til alle – ikke blot den stærkeste – vinding.

Sammen med det uvurderlige samarbejde i NATO er dette afgørende for vores

145

internationale orden.

150 Sehr geehrte Damen und Herren,

es freut mich ganz besonders, dass die Gedenkveranstaltung heute auf einer seit Jahren existierenden Zusammenarbeit der dänischen und deutschen Streitkräfte fußt. Diese Tradition des gemeinsamen Gedenkens macht auch deutlich:

155 Deutschland und Dänemark stehen gemeinsam auf der Seite der Freiheit und des Rechts.

In diesen Jahren der Zeitenwende erleben wir endlich, dass unsere heutigen Soldaten - als Repräsentanten demokratischer Streitkräfte - die verdiente Anerkennung als Garanten unseres Friedens und unserer Freiheit erfahren.

160

Mine damer og herrer,

165 De sidste år har desværre vist: Kynisk og brutal magtpolitik er tilbage i Europa. I dag udgår aggression fra Rusland. En aggression, vi skal modstå!

Og heldigvis er vi vidne til, hvordan det europæiske og internationale samarbejde viser sin værd i denne kritiske situation. Eller for at sige det med ældre ord: "Det stormer, men stormen gør os stærk."

170

Den Europæiske Union, dette er en vigtig lære af Dybbøl, har været afgørende for at forsoningen mellem Danmark og Tyskland kunne videreføres. Og den er afgørende for at vores fremtid kan viderebygges.

175 Derfor glæder jeg mig meget over den store støtte, som EU nyder også i Danmark. EU har – ifølge det aktuelle Eurobarometer – opbakning af EU over 80 procent af danskerne.

Vores Europa er grundlaget for, at forholdet mellem menneskerne på begge side af grænsen også fremover kan udvikle sig til vores alles fordel.

180

Grundlaget for at krige, båret af magtpolitisk tænkning, ikke kan gentage sig i vores Europa.

Mange tak

190

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

195

Tags

Mindetale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/pascal-hectors-tale-i-anledning-af-160-aret-for-slaget-pa-dybbol-banke>

200

205

210

215

220